

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 153/2021

Vaše zn. 0423/12

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „informační zákon“ nebo také „SvInf“), rozhodl o žádosti **DELTA legal, advokátní kancelář s.r.o.**, IČO: 03219259, se sídlem Na příkopě 988/31, 110 00 Praha 1, s adresou datové schránky t6tkzme (dále jen „žadatelka“), ze dne 4. 10. 2021, v řízení sp. zn. Zin 153/2021 (dále jen „projednávaná žádost“),

takto:

Podle § 15 odst. 1 v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) se projednávaná žádost **odmítá** v části pod písm. B).

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel projednávanou žádost v následujícím znění (důraz doplněn):

„Žádost o sdělení informací ohledně probíhajících řízení

Vážená paní, vážený pane,

*zdvořile Vás tímto žádáme, ve smyslu zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o sdělení, zda nadepsaný soud eviduje **jakékoli dosud pravomocně neukončené řízení:***

A) jehož účastníkem je společnost Hitachi Astemo Czech, s.r.o., IČO 27578330, se sídlem Velemyšleves-Průmyslová zóna Triangle 60, 438 01 Velemyšleves;

*B) jehož předmětem by byla **kterákoli z nemovitostí** v katastrálním území Minice, zapsaných na listu vlastnictví č. 115 u Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj, Katastrální pracoviště Žatec, který tvoří přílohu této žádosti.“*

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti*“.

Povinné subjekty ve smyslu § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona „neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.“

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny **přiměřeným** způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím.

Předmětem projednávané žádosti je mj. požadavek na sdělení, „*zda nadepsaný soud eviduje jakékoli dosud pravomocně neukončené řízení, jehož předmětem by byla kterákoli z nemovitostí...*“. Jedná se tak o požadavek na poskytnutí informací z rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu. Požadavek tedy směřuje k poskytnutí informací, které s odkazem na § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona Nejvyšší soud neposkytuje. Jelikož je tedy naplněn důvod pro odmítnutí projednávané žádosti již na základě povahy požadovaných informací, povinný subjekt dále nezkoumal (ostatně k tomu ani nemá jednoduché a automatické nástroje – viz dále), zda v žádosti uvedené nemovitosti jsou předmětem nějakého soudního řízení u Nejvyššího soudu, či nikoli.

Povinný subjekt se přitom nebrání poskytování informací o výsledcích rozhodovací činnosti, která musí být zcela pod veřejnou kontrolou, avšak v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona neposkytuje informace o samotném průběhu rozhodovací činnosti, která k závěrečnému rozhodnutí vedla, tedy v případě projednávané žádosti detailní informace o předmětu konkrétních řízení.

V tomto ohledu je vhodné doplnit, že i v rozhodnutích Nejvyššího soudu, která jsou zveřejňována na webu www.nsoud.cz, bývají konkrétní identifikační údaje k nemovitostem pseudonymizovány, jedná se tak o chráněné informace, které se veřejnosti neposkytují (podrobnosti k tomu viz § 8a odst. 1 informačního zákona a dále v textu odůvodnění).

Projednávaná žádost podle názoru povinného subjektu ani nedává prostor k úvaze, zda informace (ne)poskytnout. Na rozdíl např. od ustanovení § 11 odst. 1 informačního zákona, který uvádí (důraz doplněn) „*Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud*“, se v ustanovení § 11 odst. 4 informačního zákona výslovně píše (důraz doplněn) „*Povinné subjekty dále neposkytnou informace o...*“. Podle povinného subjektu tak zákonodárce výslovně omezuje správní úvahu k poskytování jednotlivých informací z rozhodovací činnosti soudů.

Povinný subjekt se odkazuje nejen na samotné striktní znění zákona, ale též na náleznost Pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/10, které dne 30. března 2010 rozhodlo o změně původního znění § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, ze kterého vypustilo (zrušilo) původně začleněné slovo „pravomocných“, rozumějme rozsudků. V předmětné části zákona tak Plénum Ústavního soudu rozšířilo práva žadatelů na poskytnutí i nepravomocných rozsudků ze strany povinných subjektů, **avšak ponechalo zákonným neposkytnutí dalších informací z předchozího průběhu soudního řízení, resp. rozhodovací činnosti soudů**. – Zde je

třeba pro úplnost dodat, že ani plná, nepseudonymizovaná (neanonymizovaná) znění rozsudků a usnesení Nejvyššího soudu nemusí vždy obsahovat úplné údaje o projednávaných nemovitostech, které bývají nezřídka uvedeny např. jen jako „předmětné pozemky“.

Podpůrně lze také vycházet z Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. července 2009, č. j. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, která v § 5 odst. 3 mj. uvádí (podtržení doplněno) „Poskytují se však veškeré informace obsažené v rozhodnutích soudů, pokud jejich poskytování není vyloučeno z jiných důvodů (viz. např. § 8a odst. 1 informačního zákona, pozn. pov. subjektu). Dále se poskytují údaje organizačně-technického rázu, které se týkají projednávání a rozhodování konkrétního sporu nebo jiné právní věci (např. údaje o tom, zda byl podán návrh na zahájení řízení, není-li poskytnutí této informace v rozporu se zákonem chráněným zájmem, údaje o tom, kdy a kde se bude konat jednání, zda bylo jednání odročeno, zda je rozhodnutí soudu v právní moci nebo zda byl podán proti němu opravný prostředek).“

Informace o konkrétním předmětu řízení jistě nelze hodnotit jako informace „organizačně-technického rázu“, které by bylo lze poskytnout. Naopak u těchto informací bude zpravidla naplněn další důvod odmítnutí – ochrana soukromí (§ 8a informačního zákona).

K neposkytování informací z rozhodovací činnosti soudu na základě informačního zákona poukazuje povinný subjekt také na následující citaci z rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 29 A 170/2017 (zvýraznění doplněno povinným subjektem):

*„17. K meritu věci lze uvést následující. Právo na informace je garantováno zejména v čl. 17 Listiny základních práv a svobod, ale také v čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. **Tato práva nejsou bezbřehá a absolutní, ale naráží na určitá omezení a limity.** Legitimní omezení práva na informace stanoví čl. 17 odst. 4 Listiny, podle něhož svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Obdobně čl. 10 odst. 2 Úmluvy stanoví, že výkon těchto svobod (svobody projevu a práva na informace), protože zahrnuje povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci. /.../*

*24. /.../ Je naprosto běžné, že soudy neposkytují v režimu práva na informace obsah návrhů na zahájení řízení před rozhodnutím o nich, **a i později se lze s obsahem takových podání seznámit spíše formou rozhodnutí, v němž je obsah návrhu rekapitulován.** Uvedené zcela jednoznačně míří na to, aby nemohlo dojít k ovlivňování soudců, vyvíjení tlaku na ně, jak mají v dané věci rozhodnout. **Kontrola jejich práce je možná posléze, cestou poskytnutí soudního rozhodnutí.** Pokud měl žalobce zájem kontrolovat kvalitu práce ministra spravedlnosti, postačilo by mu k tomu konečné rozhodnutí Nejvyššího soudu o předmětné stížnosti, příp. poskytnutí textu stížnosti poté, co o ní žalovaný rozhodl.*

*25. /.../ **Vůle zákonodárce je přitom v tomto ohledu zcela zřejmá, jiné informace o rozhodovací činnosti soudů než ty, které jsou obsaženy v soudních rozhodnutích, povinné subjekty nemohou žadatelům poskytnout.**“*

V případě projednávané žádosti je příhodné odkázat i na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2016, sp. zn. 29 A 133/2015, v němž je uvedeno mj. následující (důraz doplněn povinným subjektem):

„V nyní projednávané věci je nutno v první řadě konstatovat, že mezi stranami není sporu o tom, že by žalovaný nebyl soudem. Byla-li tedy po něm požadována informace o jeho činnosti, nutno dospět k závěru, že uvedená norma se na něj osobně vztahovala.

Pokud pak jde o její věcnou působnost, lze shledat, že žalovaný toto omezení práva na informace mohl aplikovat pouze v případě, kdy po něm byla požadována informace o jeho rozhodovací činnosti. Tak tomu v daném případě bylo. /.../

Z uvedeného plyne, že z informační povinnosti je vyňat celý rozhodovací mechanismus soudu v konkrétní věci, s výjimkou rozhodnutí.

/.../ z hlediska veřejné kontroly soudnictví je podstatná zejména obecná dostupnost soudních rozhodnutí. Na základě této dostupnosti pak mohou být jednotlivá rozhodnutí předmětem veřejného diskurzu. Za zákonnost těchto rozhodnutí a postupů vedoucích k jejich vydání odpovídá z institucionálního pohledu soud, personálně pak soudci projedávající a rozhodující danou věc.“

Aplikovaný zákonný důvod pro odmítnutí žádosti o informace tak bude naplněn vždy, respektive pro (částečné) odmítnutí žádosti o informace bude plně stačit samotné podřazení žádosti pod výjimku podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona, jelikož se jedná se o kategorické pravidlo, které povinnému subjektu přikazuje odmítnout poskytnutí požadované informace (rozdílně např. od výjimky podle § 11 odst. 1 informačního zákona, a contrario viz bod 34 rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 2021, č. j. 8 A 131/2019-60).

V případě projednávané žádosti se tak jednoznačně jedná o nepřipustnou žádost o poskytnutí informací z rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu, jde tedy o informace, které se veřejnosti k informačním žádostem neposkytují.

Na základě zákonné výjimky z poskytování informací o rozhodovací činnosti soudu tak povinnému subjektu nezbylo, než žádost ve vymezené části odmítnout, a to podle aktuálního ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona.

Pro předvídatelný postup v případných budoucích řízeních si nicméně povinný subjekt dovoluje zrekapitulovat i další důvody, pro něž by bylo možné obdobnou žádost o informaci odmítnout, respektive nejprve si dovoluje popsat technické možnosti povinného subjektu a jeho vnitřního technického (informačního) vybavení. – Nejvyšší soud nevede speciální seznamy nemovitostí, které byly nebo jsou předmětem jakéhokoli řízení rozhodovaného jeho senáty. Nemá bohužel ani možnost, jak požadované informace získat ze své databáze jednoduchým zadáním označení (např. parcelního čísla nebo čísla popisného) předmětné nemovitosti. Informační systém Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) sleduje a přesně vyhodnocuje jen konkrétně zadané statistické údaje podle parametrů, které jsou do něj předem naprogramovány. Jde především o údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost Nejvyššího soudu. Z povahy věci tak softwarové vybavení Nejvyššího soudu nemusí automaticky vyhovovat požadavkům externích žadatelů. V rámci principu fungování státní správy soudu jako řádného hospodáře by bylo vytváření nových, pro běžnou každodenní činnost soudu nepotřebných funkcionalit, zbytečným vynakládáním finančních prostředků ze

státního rozpočtu. Povinnému subjektu by tedy nebylo ani možné vytýkat, že aktuální (potřebná) funkcionalita jeho ISNS nepatřičně vede k tíži žadatele. Naopak, bylo by nepatřičným zatížením povinného subjektu, kdyby jen na základě projednávané žádosti byl nucen u externího správce ISNS poptat a objednat další informačně-technologické nástroje pro práci se svojí interní databází, ačkoli tyto ke své každodenní činnosti nepotřebuje.

ISNS mj. eviduje pouze údaje o účastnících konkrétních řízení, z povahy věci tedy neeviduje (a ani nemá důvod evidovat) detailní údaje o konkrétním předmětu řízení, kterými by mohly být projednávanou žádostí specifikované nemovitosti. Údaje o předmětu řízení jsou uváděné v ISNS pouze v obecné „nadřazené“ rovině, může se jednat např. o následující typy předmětu řízení: „O zaplacení“, „O nahrazení projevu vůle“, „O zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem“, „O určení vlastnického práva“, „O náhradu škody“, „O určení absolutní neplatnosti právního jednání“, „O vyklizení nemovitosti“, „O určení neplatnosti výpovědi smlouvy o nájmu“, „O zřízení služebnosti“, „O určení neplatnosti zástavního práva“, atd.

Současně je nutno doplnit, že i odvolací orgán respektuje, že vyhledávací možnosti povinného subjektu jsou předem dané technickými možnostmi a „předprogramovanými“ vlastnostmi ISNS. A především, že tyto funkcionality ISNS se odvíjí jednoznačně od toho, co musí splňovat a zajišťovat pro každodenní činnost soudu. K potvrzení této **ustálené rozhodovací praxe** (odmítání žádostí o rešerše rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu) **ze strany nadřízeného (odvolacího) orgánu** je vhodné upozornit např. na rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 12. srpna 2020, č. j. UOOU-03215/20 – 4, v němž je uvedeno mj. následující (zvýraznění doplněno):

*„Úřad se tedy podrobně zabýval otázkou, zda je v tomto případě naplněna podmínka, která povinný subjekt vedla k odmítnutí žádosti, tj. **jde-li v případě žadatelem požadovaných informací o vytváření nové informace ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. /.../***

Úřad konstatuje, že povinný subjekt nemá zákonnou povinnost vést speciální statistiky či seznamy o žadatelem požadovaných řízeních o náhradách škody insolvenčních správců v rámci své rozhodovací činnosti a musel by je pouze pro potřeby žadatelovy žádosti vytvořit. Informační systém povinného subjektu slouží pouze k běžné každodenní agendě soudu, tj. povinný subjekt jej používá ke svým interním potřebám. /.../ povinný subjekt se v předmětném rozhodnutí neodvolává toliko na náročnost vyhledávání požadované informace, ale na její neexistenci.“

Podpůrným argumentem pro neposkytnutí požadovaných informací, výpisu řízení k definovaným pozemkům, by mohla být i skutečnost (byť v tomto případě není oficiálním důvodem pro odmítnutí projednávané žádosti), že v daném případě by se právo na informace pravděpodobně dostalo také do kolize s právem na ochranu soukromí podle § 8a odst. 1 informačního zákona. – Pravidla pseudonymizace Nejvyššího soudu stanovují povinnost pseudonymizovat čísla parcel ve vlastnictví či spoluvlastnictví fyzických osob a též podnikajících fyzických osob. Proto také v případě, kdy by povinný subjekt měl (vzhledem k výše uvedenému však nemá) povědomí o jakémkoli v žádosti „poptávaném“ soudním řízením probíhajícím u Nejvyššího soudu, které by se týkalo konkrétního pozemku, mezi jehož vlastníky vystupuje i fyzická osoba, pak by takovou informaci odmítl poskytnout v souladu

s § 8a odst. 1 informačního zákona, který chrání osobní údaje účastníků řízení před jejich poskytováním třetím (na řízení nezúčastněným) osobám.

Povinný subjekt sděluje, že obecně neposkytuje údaje o majetku účastníků řízení, fyzických osob, dalším nezúčastněným osobám. V případě kolize žádosti o informace, která takové údaje požaduje, s právem na ochranu soukromí účastníka řízení anebo osoby v soudním řízení jinak figurující, by takovou žádost odmítl podle § 15 odst. 1 informačního zákona s odkazem rovněž na § 8a odst. 1 informačního zákona, ve spojení s čl. 6 odst. 1 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a dále rovněž také v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, neboť nesděluje osobní (citlivé) údaje účastníků řízení třetím osobám, vyjma účastníky řádně zmocněných zástupců.

Poučení: Proti rozhodnutí o odmítnutí projednávané žádosti nebo její části je možné podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu, který řízení o poskytnutí informace vedl v prvním stupni, a to do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení předkládaného rozhodnutí.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Ke zbývající části projednávané žádosti, kde nebylo poskytnutí informací částečně odmítnuto předkládaným rozhodnutím, poskytuje povinný subjekt požadované informace formou následujícího sdělení.

Nejvyšší soud ve své databázi ke včerejšímu dni (18. 10. 2021, 8:00 hodin) neviduje žádná soudní řízení (aktuální ani z dřívější doby) ve kterých by mezi účastníky figurovala v žádosti uvedená společnost Hitachi Astemo Czech, s.r.o., IČO 27578330.

Pro úplnost a pro případná další podání povinný subjekt závěrem dodává, že Nejvyšší soud vyřizuje žádosti o lustrace právnických osob a žádosti o lustraci fyzických osob (podané přímo dotčenou fyzickou osobou, případně osobou, která disponuje plnou mocí udělenou ze strany dotčené fyzické osoby) rovněž méně formálním způsobem v rámci agendy „Dotaz na stav řízení věcí vedených u Nejvyššího soudu“, v současnosti pod sp. zn. S 2/2021 (elektronická podání) anebo sp. zn. S 3/2021 (fyzická podání). Žadatelé proto mají k dispozici jak využití postupu podle informačního zákona a podání informační žádosti, tak i podání „obecného“ dotazu na stav (existenci) řízení právnické osoby anebo dotaz na řízení fyzické osoby (pouze v případě, že dotaz činí dotčená fyzická osoba či její právní zástupce). V případě podání uvedeného „obecného“ dotazu stačí žádost nadepsat např. „Žádost o lustraci, stav řízení.“ nebo jako „Žádost o výpis řízení“. Výběr procesního postupu je plně v kompetenci jednotlivých žadatelů. Podmínkou pro to, aby se žádostí o lustraci soud zabýval, je pouze její podání prostřednictvím podatelny Nejvyššího soudu. Jelikož se v rámci projednávané žádosti jednalo

o žádost o informaci podle informačního zákona, bylo toto podání zařazeno do rejstříku „Zin“ a nikoliv do příslušného rejstříku „S“.

Povinný subjekt však doplňuje, že plně respektuje volbu žadatelů, kteří mají zcela ve svých rukou, jakých právních nástrojů využijí a jakým formálním rámcem se jejich žádost bude řídit. Výběr procesního postupu je tak plně v kompetenci jednotlivých žadatelů.

Závěrem považuje povinný subjekt za vhodné upozornit, že zákonným označením Nejvyššího soudu je od 1. 4. 2002 podle § 10 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, „Nejvyšší soud“, tedy nikoli např. „Nejvyšší soud České republiky“, „Nejvyšší soud ČR“ či „Nejvyšší soud v Brně“ nebo „Nejvyšší soud Brno“.

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti v části, kde jsou poskytovány informace, je možné podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení poskytovaných informací. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který řízení o poskytnutí informace vedl v prvním stupni.

V Brně dne 19. 10. 2021

L. S.

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona